

Sygn. akt **IV Ka 1606/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym Odwoławczym
w składzie:

Przewodnicząca: SSO Ryszard Małachowski

Sędziowie: SO Michał Tomala

SO Beata Marzec

Protokolant: Aleksandra Goszczyńska

przy udziale Prokuratora Prok. Okr. Damiana Korczykewicza

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2015 r.

sprawy **T. R.**

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Goleniowie

z dnia 8 września 2015r. sygn. II K 253/15

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. zasądza od skazanego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze.

SSO Michała Tomala SSO Ryszard Małachowski SSO Beata Marzec

Sygn. akt IV Ka 1606 / 15

UZASADNIENIE

T. R. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 27 stycznia 2011r., za czyn kwalifikowany z art. 178a § 1 kk, popełniony w dniu 9 października 2010r., na karę grzywny w wymiarze 65 stawek dziennych po 20 złotych każda, w którym orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat – sygn. akt II K 1294 / 10;
2. Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 26 października 2011r., za czyn kwalifikowany z art. 278 § 1 kk, popełniony 6 maja 2011r., na karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat próby, w którym zobowiązano skazanego do naprawienia szkody poprzez zapłatę poszczególnym pokrzywdzonym odpowiednio: (1) kwoty 12.280,95 zł i (2) kwoty 1.927,83 zł, Sąd Rejonowy w Goleniowie postanowieniem z 28 października 2014r. (Ko 2267/14) zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności, postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie V Kzw 293 / 15 z 7 lipca 2015 r. zmieniono postanowienie Sądu Rejonowego w Goleniowie z 19 marca 2015 r. (Ko 3161/15) i odroczone wykonanie kary do 7 stycznia 2016 r. – sygn. akt II K 740 / 11;

3. Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 8 listopada 2011r., za 2 czyny popełnione 23 maja 2011r., kwalifikowane (1) z art. 157 § 1 kk, na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, (2) z art. 288 § 1 kk na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, kara łączna – 6 miesięcy pozbawienia wolności, jej wykonanie warunkowo zawieszono na okres 4 lat próby, zasądzone na rzecz pokrzywdzonego 2.000 zł zadośćuczynienia i 1.000 zł naprawienia szkody, Sąd Rejonowy w Goleniowie postanowieniem z 28 października 2014r. (Ko 2268/14) zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności, postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie V Kzw 293 / 15 z dn. 7 lipca 2015r. zmieniono postanowienie Sądu Rejonowego w Goleniowie z 19 marca 2015r. (Ko 3160/15) i odroczone wykonanie kary do 7 stycznia 2016r. – sygn. akt II K 742 / 11.

Sąd Rejonowy w Goleniowie wyrokiem z dnia 8 września 2015r., sygn. akt II K 253 / 15, na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk, w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2015r. (w zw. z art. 19 § 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2015r., poz. 396) połączył kary orzeczone wobec skazanego wyrokami opisanymi:

- w pkt 2 części wstępnej wyroku - 1 roku pozbawienia wolności,

- w pkt 3 części wstępnej wyroku – (1) 4 miesięcy pozbawienia wolności i (2) 4 miesięcy pozbawienia wolności

i wymierzył karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności.

W pozostałym zakresie postępowanie umorzył.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił T. R. w całości od zapłaty wydatków na rzecz Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku na korzyść T. R. wniósł obrońca skazanego zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażąco niewspółmierność kary łącznej orzeczonej wobec skazanego T. R. polegającą na wymierzeniu tej kary w wymiarze 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, w sytuacji gdy wobec skazanego wystarczające byłoby orzeczenie kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby, bowiem w odniesieniu skazanego zachodzą ku temu przesłanki wskazane w art. 69 § 1 i 2 kk.

Stawiając powyższy zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie dotyczącym orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności poprzez orzeczenie wobec skazanego T. R. kary łącznej w wymiarze 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby.

Nadto obrońca wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów, to jest:

1) zaświadczenia z (...) Liceum Ogólnokształcącego w G. z dn. 28. 09. 2015r.,

2) decyzji z Powiatowego Urzędu Pracy w G. z dn. 28. 09. 2015r.,

na okoliczność pobierania przez konkubinę skazanego nauki w (...) Ogólnokształcącym Liceum w G., braku możliwości zarejestrowania konkubiny skazanego w PUP jako niezdolnej do podjęcia zatrudnienia, ponoszenia przez skazanego jako jedynego kosztów utrzymania rodziny, tj. konkubiny i dwojga małoletnich dzieci.

Na rozprawie apelacyjnej obrońca T. R. przedłożył plik dokumentów na okoliczność, że skazany od lat spłaca zobowiązania wynikające z popełnionych przestępstw, a także obrazujących jego aktualną sytuację osobistą i rodzinną wraz z wnioskiem o zaliczenie tych dokumentów w poczet materiału dowodowego.

Na rozprawie apelacyjnej dopuszczono dowód z dokumentów stanowiących załączniki do apelacji (k. 84 – 85) oraz z dokumentów przedłożonych przez obrońcę skazanego w dniu rozprawy apelacyjnej (k. 102 – 128).

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego, kwestionująca wymiar orzeczonej wyrokiem łącznym kary łącznej pozbawienia wolności, okazała się nieskuteczna i dlatego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy rzetelnie ustalił wszelkie konieczne przesłanki pozwalające na wydanie wyroku łącznego wobec T. R. i właściwie dostrzegł zachodzący, pomiędzy czynami objętymi wyrokami wydanymi w sprawach o sygn. akt II K 740 / 11 i II K 742 / 11, realny zbieg przestępstw.

I tak, Sąd I instancji prawidłowo połączył węzłem kary łącznej, w oparciu o treść art. 85 kk, art. 86 § 1 kk w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396), to jest w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015r., kary jednostkowe wymierzone wobec T. R. w sprawach opisanych w punktach 2 i 3 części wstępnej zaskarżonego wyroku. Orzeczone w ww. sprawach kary jednostkowe to odpowiednio: w sprawie o sygn. akt II K 740 / 11, za czyn z art. 278 § 1 kk - 1 rok pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 3 lat próby, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 28.10.2014r., sygn. akt Ko 2267 / 14, zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności , w sprawie zaś o sygn. akt II K 742 / 11, za czyn z art. 157 § 1 kk oraz za czyn z art. 288 § 1 kk – kary po 4 miesiące pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania na okres 4 lat próby, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 28.10.2014r., sygn. akt Ko 2268 / 14, zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności. A zatem wymiar kary łącznej pozbawienia wolności winien mieścić się w granicach od 1 roku pozbawienia wolności do 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Ustalając wymiar kary łącznej Sąd meriti trafnie zaliczył na korzyść T. R. wskazaną przez kuratora, w sprawozdaniu z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego, dobrą ocenę zachowania skazanego. Słusznie także Sąd I instancji dostrzegł rodzaj zaistniałych między przestępstwami związków rodzajowych oraz czasowych. Wskazać bowiem należy, że pomiędzy przestępstwem z art. 278 § 1 kk (sygn. akt II K 740 / 11) a czynem z art. 157 § 1 kk (sygn. akt II K 742 / 11) zachodzi daleki związek rodzajowy, między zaś czynem z art. 278 § 1 kk (sygn. akt II K 740 / 11), a czynem z art. 288 § 1 kk (sygn. akt II K 742 / 11) istnieje bliski związek rodzajowy, nadto pomiędzy wszystkimi ww. czynami zachodzi bliski związek czasowy. Nadto zauważyć należy, że T. R. czynów opisanych w punktach 2 i 3 części wstępnej zaskarżonego wyroku dopuścił się będąc uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 27 stycznia 2011r., sygn. akt II K 1294 / 10 (wyrok uprawomocnił się w dniu 04. 02. 2011r.).

W tych okolicznościach stwierdzić zatem należy, że nie ma racji skarżący, iż orzeczona wobec T. R., przy zastosowaniu zasady asperacji, kara łączna 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności razi swoją surowością. Sąd Rejonowy prawidłowo bowiem dostrzegł rodzaj zaistniałych, między przestępstwami wchodzącymi w skład realnego zbiegu, związków rodzajowych oraz czasowych, słusznie konkludując, że wobec T. R. nie ma podstaw do zastosowania przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności zasady pełnej absorpcji. Całkowitą absorpcję można bowiem zastosować albo wtedy, gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź przedmiotowo – podmiotową i czasową, albo orzeczone za niektóre z czynów kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną. Żaden z tych warunków nie został natomiast w niniejszej sprawie spełniony.

Mając zatem na uwadze okoliczności związane ze skazanym T. R. oraz popełnionymi przez niego przestępstwami, Sąd meriti trafnie uznał za zasadne przyjęcie przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności zasady asperacji, tj. częściowej absorpcji. Wskazać bowiem należy, że kara łączna to szczególnie kara wymierzana niejako „ na nowo ” i jako taka stanowić musi syntetyczną całościową ocenę zachowań sprawcy, będąc właściwą, celową z punktu widzenia prewencyjnego, reakcją na popełnione czyny i jako taka nie może i nie powinna być postrzegana jako instytucja mająca działać na korzyść skazanego, ale jako instytucja gwarantująca racjonalną politykę karania w stosunku do sprawcy wielości - pozostających w realnym zbiegu – przestępstw.

Na aprobatę nie zasługiwało także stanowisko apelującego, zdaniem którego w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki uprawniające do warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec T. R. kary łącznej 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Zgodnie z wyraźnym brzmieniem art. 89 § 1 kk (który, zgodnie z treścią art. 19 ust. 1 powołanej wyżej ustawy z dnia 20 lutego 2015r., ma zastosowanie w niniejszej sprawie w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015r.) sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary łącznej, jeżeli chociażby jedna z kar jednostkowych, podlegających połączeniu, orzeczona została z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Z treści powołanego przepisu nie wynika, by pojęcie skazania na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem odnosiło się wyłącznie do treści wyroku, bez uwzględnienia ewentualnych zmian w sferze tego rozstrzygnięcia wprowadzonych w postępowaniu wykonawczym, czy nawet jeszcze jurysdykcyjnym (art. 75 § 3 kk). Pojęcie to odnosić zatem należy do wyroku skazującego w takim kształcie, w jakim jest on aktualny w czasie orzekania o wyroku łącznym, a więc z uwzględnieniem zmian, jeśli wprowadzone zostały w postępowaniu wykonawczym. Tym samym kara pozbawienia wolności orzeczona z zastosowaniem środka probacji zachowuje ten charakter, o ile po wydaniu wyroku, na mocy którego została orzeczona, a najpóźniej w terminie 6 miesięcy od zakończenia okresu próby, nie dojdzie, jak to miało miejsce w przypadku kar orzeczonych w sprawach o sygn. akt II K 740 / 11 i II K 742 / 11, do zarządzenia jej wykonania. Tego rodzaju rozstrzygnięcie zmienia kategorię skazania, które staje się skazaniem na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia i tak należy je postrzegać w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego. Jeśli bowiem w wyroku skazującym uzależniono warunkowe zawieszenie wykonania kary od zachowania się skazanego w okresie próby, to decyzja procesowa podjęta w tym względzie w postępowaniu wykonawczym ma takie samo znaczenie, jak rozstrzygnięcie zawarte w wyroku (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2015r., V KK 90 / 15, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2005r., V KK 128 / 05).

W przedmiotowej sprawie właśnie, podlegające łączeniu kary jednostkowe, choć pierwotnie orzeczone zostały z zastosowaniem instytucji przewidzianej w art. 69 kk, zmieniły ostatecznie swój charakter w wyniku zarządzenia ich wykonania (art. 75 § 2 kk). W konsekwencji, T. R. w niniejszym postępowaniu o wydanie wyroku łącznego pozostawał w omawianym zakresie osobą skazaną na kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia ich wykonania w rozumieniu art. 89 § 1 kk. Wskazać przy tym należy, że Sąd meriti w części wstępnej zaskarżonego wyroku wskazał postanowienia, na podstawie których doszło do zarządzenia wykonania kar pozbawienia wolności (punkty 2 i 3 wyroku łącznego).

Reasumując stwierdzić należy, że art. 89 § 1 kk, stanowiący podstawę do orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania, nie znajduje zastosowania w przedmiotowym postępowaniu o wydanie wyroku łącznego obejmującym dwa skazania, co do których zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonych kar pozbawienia wolności.

Zważywszy na powyższe, nie do zaakceptowania jest twierdzenie obrońcy skazanego, że orzeczona kara łączna pozbawienia wolności razi swoją surowością. Stąd też nie ma jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia zarzutów podniesionych w apelacji, a tym samym zmiany wyroku w kierunku w niej postulowanym.

W tej sytuacji zaskarżony wyrok łączny Sądu Rejonowego należało uznać za trafny i na mocy art. 437 § 1 kpk wyrok ten utrzymać w mocy.

Na podstawie art. 636 § 1 kpk zasądzono od skazanego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze.

SSO Michał Tomala SSO Ryszard Małachowski SSO Beata Marzec